

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૩ માર્ચ, ૨૦૧૩ના રોજ લેવાનારી મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતા રહેલી છે.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૩ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૩

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યાર્થી સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યાર્થી સહી

નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાદ્યાર્થી સહી કરાવી લે.
૨. વર્ગસુપરવાદ્યાર્થી સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૩. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.
૪. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૫. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુસ્તકો જેડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.
૬. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૭. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના બુદા બુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૮. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૫)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૩)	
	૧૪ (૬)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ
ગુણ શબ્દોમાં
ચેકર - નામ

ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનો રાજમાર્ગ' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૬]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. યોગીજી મહારાજના મતે નિર્દોષબુદ્ધિ એટલે

- (૧) નિર્દોષબુદ્ધિ એ જ પરાભક્તિ
(૨) એ જેવી કોઈ સેવા જ નથી.
(૩) એ જેવી કોઈ ભક્તિ નથી.
(૪) નિર્દોષબુદ્ધિ એ જ ભક્તિ.

૨. શ્રીજીમહારાજે સ્વાનુભવના નીચોડરૂપ કરેલી વાતો

- (૧) અં. ૧૩ (૨) અં. ૩૯
(૩) મ. ૫૦ (૪) પ્ર. ૨૮

૩. ભાગવતધર્મનું પોષણ થાય છે....

- (૧) સ્વધર્મથી
(૨) જ્ઞાનથી
(૩) વૈરાગ્યથી
(૪) માહાત્મ્યજ્ઞાન સહિત ભગવાનની ભક્તિથી

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. જ્યાં સુધી વ્યક્તિ બ્રહ્મરૂપ નથી થઈ ત્યાં સુધી તેનામાં શું દેખાય છે ?

આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

૨. મનુષ્યભાવના મુખ્ય બે પ્રકાર કયા છે ?

૩. સત્પુરુષમાં વિશ્વાસ હોય તો પણ બ્રહ્મરૂપ કેમ થવાતું નથી ?

૪. અધ્યાત્મસાધનાની અંતિમ ફલશ્રુતિરૂપ ભૂમિકા શું છે ?

૫. સાતત્યને તોડનારાં સર્વસામાન્ય બે પરિબળો કયાં છે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ :- “ટેલ-ચાકરી કરવી તે પણ ભક્તિ છે.”

ઉત્તર :- ભક્તિનું તાત્પર્ય અને તેના પ્રકારો

૧. “મોરે તો ભગવાનને મુમુક્ષુ ખોળતા ને આજ તો ભગવાન મુમુક્ષુને ખોળે છે !”

૨. “ભગવાનમાં મનુષ્યભાવ રહી જાય તો કલ્યાણ ન થાય.”

૩. “જેટલી ગાફલાઈ હોય તે નડ્યા વિના રહે જ નહિ.”

૪. “વૈરાગ્યં જ્ઞેયમપ્રીતિઃ શ્રીકૃષ્ણેતરવસ્તુષુ ।”

૫. “તેને મૃત્યુનો ભય રહેતો નથી.”

પ્ર. ૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. [૪]

ઉદાહરણ :- ધર્મ

ઉત્તર :- ૧. ધર્મનું તાત્પર્ય

૨. ધર્મની આવશ્યકતા

૩. શ્રીજીમહારાજનો ધર્મ પાળવા માટે આગ્રહપૂર્વક આદેશ

૪. ધર્મ દૃઢ કરવાનો ઉપાયો

૧. વૈરાગ્ય

૨. સ્વરૂપનિષ્ઠાની અનિવાર્યતા

વિભાગ - ૨ : 'અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી - ભાગ - ૧ તથા ૨' - નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. 'આ સ્વામીએ મારું વચન હેઠું ન પડવા દીધું' શ્રીજીમહારાજના કથનને સાર્થક કરતા સ્વામીશ્રી.

૨. સ્વામીશ્રીએ ઓળખાવેલું સ્વસ્વરૂપ

૩. સરળ દૃષ્ટાંતો આપી સિદ્ધાંત સમજાવવાની સ્વામીશ્રીની કુશળતા

()

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. જૂનાગઢ મંદિરની સેવા કરતા સંતોની સંભાળ લેતા સ્વામીશ્રી
૩. દર્શનાશક્ત ગુણાતીતાનંદ સ્વામી

૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની સંયમીવૃત્તિ

() પ્રસંગ - ૧ :

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. તમે તો ગુરુ કરવા જેવા છો.
૨. 'તમારી આજ્ઞા માનીએ કે તમારા બાપની ?'
૩. એ બધું કોના હાથમાં છે ?
૪. અમારે મથુરાના બ્રાહ્મણોની સમજણ ખપતી નથી.
૫. આ ગુણાતીતાનંદ જેવા તો એ એક જ.

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :-

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

[૮]

૧. નવાબ સાહેબ (જૂનાગઢ)

૨. કલ્યાણભાઈ (વંથળી)

()

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

વિભાગ - ૩ : 'સનાતન ધર્મ અભિગમ' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૫]

૧. આહારને અશુદ્ધ કરનારા મુખ્ય કયા ચાર દોષ છે ?

.....
.....

૨. બ્રહ્મચર્ય પાલનમાં સહાયભૂત થતાં આસનનાં નામ લખો.

૩. શ્રુતિ અને સ્મૃતિમાં પરમાત્માના કયા બે સ્વરૂપોનો ઉલ્લેખ મળે છે ?

૪. શાકાહારીના મોઢામાં ખોરાક ચાવતી વખતે કયું તત્ત્વ સ્રવે છે ?

૫. શ્રીજીમહારાજે આ પૃથ્વી પર કયા પાંચ પગ રોપ્યા છે ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં)

[૬]

૧. બ્રહ્મચર્યનું આદર્શ ઉદાહરણ - હનુમાનજી

.....
.....
.....
.....

૨. જન્મ અંગે ભિન્ન માન્યતાઓ

૩. ઈશ્વરપરાયણતા

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એકનો મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દસેક લીટીમાં)

[૩]

૧. ધૂમ્રપાનથી અનેકની ખુવારી ૨. માંસાહાર સસ્તો નથી.

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (પંદરથી થી વીસ લીટીમાં)

[૬]

૧. પુનર્જન્મ વિષે કેટલીક પ્રચલિત વાતો ૨. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં મૂર્તિપૂજનનું મહત્ત્વ.

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

